

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ГУРТКАХ СТУДЕНТСЬКОГО ТОВАРИСТВА

В.О. Балюк
Полтава, Україна

Сучасний етап розвитку професійної освіти характеризується пошуком нових шляхів співробітництва викладачів і студентів, у процесі яких відбувається формування ініціативи, самостійності і творчості останніх, залучення їх до дослідницько-пошукової навчальної діяльності. Проблеми формування активної пізнавальної діяльності, що лежить в основі розвитку й удосконалення різних аспектів дослідницьких умінь студентів, приділено увагу в працях таких авторів, як Л.Аврамчук, Т.Алексєенко, В.Андрєєв, П.Лузан, А.Дьомін, В.Рябець, П.Олійник.

У зв'язку із спрямованістю освіти на виховання творчої особистості, яка здатна до саморозвитку і самовдосконалення, в якості пріоритетного дидактичного підходу у навчанні деякі викладачі вибирають пошуковий, дослідницький. Аналіз педагогічної і методичної літератури показав, що формування дослідницьких умінь студентів залежить від методики та організації навчально-пізнавальної та науково-дослідницької діяльності студентів та від сформованості у них навчальних і дослідницьких умінь.

У рамках науково-дослідної роботи студентів на базі Аграрного коледжу управління і права ПДАА з метою розвитку професійних знань та навичок роботи в певних сферах було проведено студентські предметні конференції з дисциплін «Інформаційна діяльність підприємства» та «Економічна кібернетика». Діяльність студентів у цій області можна віднести до самостійної роботи, яка відображає рівень підготовки спеціаліста, його методологічну зрілість, можливість самостійно виконувати дослідну роботу.

Проведення студентської конференції є однією з форм поглибленого вивчення теоретичного матеріалу з певної дисципліни. Рівень виконання такої роботи відображає здатність студента до аналізу і формування обумовлених висновків, уміння критично оцінювати отримані результати, відстоювати особисту точку зору.

Науково-дослідна робота проводилася під керівництвом та контролем викладача-предметника. До конференції долучалися всі студенти, які мали здатність та бажання до науково-дослідної роботи та прагнули досягти певного професійного рівня.

Робота над матеріалами конференції проводилася в декілька етапів.

На першому етапі студенти обирали теми дослідження з урахуванням наукових інтересів і майбутньої професійної діяльності. Тему можна було обрати з запропонованого викладачем переліку, а також надавалося право запропонувати свою тему. З'ясовували сутність, завдання і мету науково-дослідної роботи.

На другому етапі разом з викладачем обговорювався напрямок досліджень, здійснювався інформаційний пошук і вивчення літератури.

На третьому етапі студенти здійснювали науковий пошук, аналіз наукової літератури, збір досліджуваних даних і їх обробку.

На четвертому етапі здійснювався аналіз отриманих результатів. Студенти узагальнювали результати досліджень, аналізували, систематизували матеріал і формулювали обґрунтовані висновки.

На п'ятому етапі формувалися доповіді (тези) на студентську предметну конференцію. Тези оформлювалися за певними вимогами, встановленими організаційним комітетом.

Заключним етапом виконання науково-дослідної роботи студентів була апробація отриманих результатів на конференції, де необхідно було обґрунтовано доповісти про виконані дослідження і відстоювати особисту точку зору.

Апробація отриманих результатів на студентській конференції є кульмінаційною точною науково-дослідної роботи студентів. Студентам доводиться доповідати про свою роботу перед своїми колегами, захищати та обґрунтовувати свої дослідження, доводити їх правоту [2]. Особливо цікаво та насичено перебігав процес захисту робіт між студентами.

По закінченню конференцій всі матеріали були зібрані та опубліковані в збірниках.

Пророблена робота досить позитивно вплинула на моральний і духовний розвиток сучасної молоді, на здатність до самоосвіти, сприяла самоствердженню, навчила долати труднощі,

Сучасний етап розвитку країни вимагає більш поглибленого підходу до підготовки спеціалістів. Навчання студентів – справа творча, що потребує великої віддачі й великої відповідальності як від викладачів, так і від студентів. Ефективність науково-дослідної роботи значною мірою залежить від сумлінної роботи кожного у своєму секторі діяльності. Тільки у цьому разі, лише за такої умови успіх буде гарантований.

Література

1. Бабочкин П. И. Проблемы становления специалистов в высшей школе / П. И. Бабочкин. - М., 1997
2. Мельников О.М. Роль студенческих научно-практических конференций. Третья міжнародна

науково-практична конференція “Право і суспільство: актуальні проблеми взаємодії”. 23 - 25 травня 2002 р. Матеріали конференції. - Вінниця, 2002. с. 45-50

3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи / М. М. Фіцула. - К. : “Академвидав”, 2006.

ВИЗНАЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРИДАТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГУВЕРНЕРСЬКОЇ СФЕРИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*А.В. Бардінов
Полтава, Україна*

Соціально-економічні перетворення в суспільному житті незалежної України обумовили відродження інституту гувернерства як суспільно необхідного соціально-педагогічного явища. Виняткового значення у цьому плані набуває професія гувернера, гувернантки, інтерпретація понять яких неодноразово змінювалась протягом багатьох століть, хоча основоположником термінології “гувернерство”, “гувернер”, які згодом стають загальноприйнятими у світовій педагогіці, є Франція [4, с. 85]. Як з'ясувалося, неточність у визначенні та значна кількість назв пояснюється відмінністю у виконанні функціональних обов'язків цих людей. Беручи це до уваги, нами діяльність гувернерів розглядається як різновид педагогічної діяльності вчителя. За таких обставин цей професійний вид педагогічної діяльності вчителя потребує спеціальної педагогічної освіти, оскільки професія “гувернер”, на думку вчених, це “спеціальність особлива, зі своєю специфікою і тому далеко не кожен вчитель фізики чи геометрії може стати гувернером, обійшовшись при цьому без спеціальної підготовки” [2, с. 3]. Тому зазначена проблема в умовах сьогодення спонукає нас до необхідності розгляду її як актуальної.

Метою статті є: розкрити питання формування компонентів професійно-педагогічних якостей у майбутніх фахівців гувернерської сфери як головних чинників, які визначають їх професійну придатність до педагогічної діяльності.

Враховуючи той факт, що конкурентоздатність професіонала гувернерської сфери в сьогоденних умовах ринку освітніх послуг постійно зростає, спостерігається помітний інтерес вітчизняних науковців до проблеми гувернерства. При цьому, простежується перехід від висунення вимог до особистості гувернера-вихователя та його професійних якостей (М. Барна, О. Корх-Черба, Н. Побірченко, С. Попиченко, Л. Хомич) до їх систематизації у вигляді професійно-кваліфікованої характеристики (професіограми) (О. Зайцева), психолого-педагогічних основ навчально-виховної діяльності гувернера (Є. Сарапулова), створення власних моделей, концепцій з підготовки гувернерських кадрів (Є. Сарапулова Д. Федоренко та ін.). Однак, незважаючи на зростання інтересу науковців до зазначеної проблеми, робота з учнівською молоддю в освітніх закладах у цьому напрямі здійснюється без належного наукового аналізу процесу визначення її професійної придатності, який вимагає звести до мінімуму незворотні наслідки від розчарувань невдало обраною професією.

З метою визначення професійної придатності майбутніх фахівців гувернерської сфери до педагогічної діяльності нами створена та експериментально перевірена організаційно-функціональна модель з довузівської підготовки майбутнього гувернера-вихователя, мета якої передбачає: розробку та впровадження курсу “Професійно-педагогічна підготовка гувернера-вихователя: довузівський етап”, зміст освіти якого розкрито у програмах 26 елективних курсів з блоко-модульною технологією вивчення теоретичного матеріалу з багатьох галузей наук, пов'язаних із психолого-педагогічними науками [1, с. 209] та націлений на формування у майбутніх гувернерів-вихователів початкових знань щодо професії гувернера та компонентів професійно-педагогічних якостей організатора, пропагандиста, наставника, майстра педагогічного впливу як головних чинників, необхідних для гувернерської педагогічної діяльності. З цією метою було проведено педагогічний експеримент, під час якого створено експериментальну групу, слухачі якої вивчали запропонований курс у вечірній жіночій гімназії “Перлина” за блоко-модульною технологією навчання, та контрольну групу, навчання слухачів якої відбувалося у системі профорієнтаційної роботи. Для отримання кількісних даних про рівень сформованості знань було розроблено діагностичний тест, завдання якого містять у собі по 20 запитань з кожного блоку програми курсу. Характеристикою рівня сформованості знань у випробуваних є кількість правильних відповідей на тестові питання, результати яких порівнювалися у контрольній та експериментальній групах до експерименту та по його завершенні. Оскільки дані вимірювалися у шкалі відношень, то для перевірки гіпотези про збіг характеристик двох груп ми використовували критерій Крамера-Уелча [3]. Насамперед ми порахували за формулою Крамера-Уелча обчислення середнього арифметичного набраних балів випробуваними, взятими нами за приклад, упродовж 2003–2005 навчальних років контрольної (70 осіб) та експериментальної (70 осіб) груп за кожним компонентом професійно-педагогічних якостей відповідно до кожного блоку до та по завершенні експерименту, достовірність відмінностей яких у контрольній та експериментальній групах становила 95%, остільки $T_{\text{емп}} > T_{0,05}$ (див. таблицю 1).